

**ΠΡΑΚΤΙΚΟ - ΕΚΘΕΣΗ**

Στο σχέδιο νόμου «Βελτιώσεις της Ποινικής Νομοθεσίας για τους ανήλικους δράστες, πρόληψη και αντιμετώπιση της θυματοποίησης και της εγκληματικότητας των ανηλίκων», της Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης της «Βουλής των Εφήβων», που αποτελείται από τους μαθητές της Β΄ Τάξης των Λυκείων (Ενιαίων, Δημοσίων, Ιδιωτικών, Ημερησίων, Εσπερινών, Ειδικών, Μουσικών και Γυμνασίων με Λυκειακές Τάξεις) της Ελλάδας, της Κύπρου και της αντίστοιχης τάξης των Ελληνικών Σχολείων του Εξωτερικού και των μαθητών της τελευταίας τάξης του Α΄ Κύκλου των ΕΠΑ.Λ. (Δημοσίων, Ιδιωτικών, Ημερησίων, Απογευματινών, Εσπερινών, Ειδικών) της Ελλάδας, καθώς και τους μαθητές της Β΄ Τάξης των Τεχνικών Σχολών της Κύπρου, που συμμετείχαν στο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων», ΙΖ΄ Σύνοδος 2011 – 2012.

**Προς την Ολομέλεια της «Βουλής των Εφήβων»**

Η Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης της Βουλής των Εφήβων συνήλθε την 1η Σεπτεμβρίου 2012, σε συνεδρίαση, υπό την προεδρία του Βουλευτού Α΄ Πειραιά, κ. Κωνσταντίνου Κατσαφάδου και του Βουλευτού Νομού Καστοριάς, κ. Ευάγγελου Διαμαντόπουλου, με αντικείμενο την επεξεργασία και εξέταση του σχεδίου νόμου «Βελτιώσεις της Ποινικής Νομοθεσίας για τους ανήλικους δράστες, πρόληψη και αντιμετώπιση της θυματοποίησης και της εγκληματικότητας των ανηλίκων».

Στη συνεδρίαση της Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης συμμετείχαν οι έφηβοι βουλευτές: Αναστασόπουλος Τρύφωνας (Ν. Ηλείας), Αριστοτέλους Χριστίνα (Κύπρος), Αρφαρά Χριστίνα (Ν. Δωδεκανήσου), Αφεντουλίδης Γεώργιος (Ν. Μεσσηνίας), Βάλλα Παναγιώτα (Ν. Κυκλάδων), Βεργεράκης Παύλος (Β΄ Πειραιά), Βοργιάς Διονύσιος (Β΄ Αθήνας), Βωβού Αργυρώ (Ν. Αττικής), Δεληφωτάκη Αναστασία (Β΄ Θεσσαλονίκης), Δεσπούδης Χρήστος (Α΄ Θεσσαλονίκης), Ευαγγέλου Μαρκέλλα (Κύπρος), Ευγενικός Αριστοτέλης (Ν. Ευβοίας), Κατσάνου Γεωργία (Ν. Λάρισας), Κλαδούρη Μαρία (Ν. Αρκαδίας), Κογεράκη Αικατερίνη – Νικολέτα (Ν. Ηρακλείου), Κοσίδου Ιωάννα (Α΄ Θεσσαλονίκης), Κότσαρη Θεοδώρα (Ν. Ευρυτανίας), Κυριάκου Γιάννης (Κύπρος), Λιάχνης Βασίλειος (Ν. Άρτας), Λοράνδος Φίλιππος (Α΄ Αθήνας), Μηλίγκου Λυδία (Β΄ Αθήνας), Μπαγιώκου Ελένη (Ν. Λακωνίας), Μπεκιάρη Μαρία (Ν. Καρδίτσας), Μποζίκη Χρυσούλα (Ν. Κορινθίας), Μποζίνη Μαρία – Παυλίνα (Ν. Χαλκιδικής), Μυλώβας Ευάγγελος (Ν. Περίας), Νεστορίδης Αλέξανδρος (Μ. Βρετανία), Νιόλης Νικόλαος (Ν. Ηρακλείου), Ντι Λιμπέρτο

Στεφάνια – Μαργαρίτα (Καναδάς), Παΐλα Ανδριάνα (Ν. Αχαΐας), Πάνος Γεώργιος (Ν. Άρτας), Πάντσιος Σταύρος (Β΄ Θεσσαλονίκης), Παπαδημητρίου Γεώργιος (Ν. Γρεβενών), Παπαδόπουλος Κυριάκος (Ν. Ροδόπης), Παπαδοπούλου Ελένη (Ν. Ξάνθης), Πολίτη Δήμητρα (Β΄ Αθήνας), Σακαβάρα Γεωργία (Επικρατείας), Σπυρίδου Χρυσούλα (Ν. Κοζάνης), Σταματόπουλος Κωνσταντίνος (Β΄ Αθήνας), Σταύρου Αλέξανδρος – Δαυίδ (Ν. Βοιωτίας), Ταμπακίδου Μαρία – Ιωάννα (Α΄ Θεσσαλονίκης), Τσούλου Ιουλία (Ν. Έβρου), Φαραντούρη Ελένη (Ν. Κεφαλληνίας), Φασουλιώτη Ευθυμία (Ν. Χαλκιδικής), Φίλια Κλίντι (Ν. Δράμας) και Φιλίππου Παναγιώτα (Β΄ Αθήνας).

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης το λόγο έλαβαν η Εισηγήτρια, έφηβος βουλευτής, Ταμπακίδου Μαρία – Ιωάννα και οι έφηβοι βουλευτές: Μπαγιώκου Ελένη, Παπαδόπουλος Κυριάκος, Μαρία – Παυλίνα Μποζίνη, Παπαδημητρίου Γεώργιος, Δεσπούδης Χρήστος, Μποζίκη Χρυσούλα, Κοσίδου Ιωάννα, Κλαδούρη Μαρία, Πάντσιος Σταύρος, Βώβου Αργυρώ, Τσούλου Ιουλία, Βοργιάς Διονύσης, Κότσαρη Θεοδώρα, Ευγενικός Αριστοτέλης, Φιλίππου Παναγιώτα, Λοράνδος Φίλιππος, Κατσάνου Γεωργία, Σταματόπουλος Κωνσταντίνος, Σακαβάρα Γεωργία, Παΐλα Ανδριάνα, Φαραντούρη Ελένη, Φίλια Κλίντι, Νεστορίδης Αλέξανδρος, Πάνος Γεώργιος, Φασουλιώτη Ευθυμία, Νιόλης Νικόλαος, Μυλώβας Ευάγγελος, Λιάχνης Βασίλειος και Καλογεράκη Αικατερίνη – Νικολέτα.

**Η Εισηγήτρια, έφηβος βουλευτής, Μαρία – Ιωάννα Ταμπακίδου (Α΄ Θεσσαλονίκης),** είπε τα εξής:

«Είναι ιδιαίτερα αισθητή η αναγκαιότητα να ληφθούν μέτρα και να θεσπιστούν ειδικοί νόμοι από τη δημόσια διοίκηση, οι οποίοι θα είναι κατάλληλα προσαρμοσμένοι στις ανάγκες των ανηλίκων, σχετικά με την πρόληψη και την αντιμετώπιση της εγκληματικότητας και της θυματοποίησής τους.

Πρώτα απ' όλα, κρίνονται απαραίτητα προληπτικά μέτρα, τα οποία θα απομακρύνουν και θα προστατεύουν τα παιδιά από το έγκλημα, γενικότερα. Η ίδρυση ενώσεων και υπηρεσιών, που, σε συνεργασία με την κοινότητα, με ειδικούς και εθελοντικές οργανώσεις, θα περιθάλψουν τα παιδιά, που βίωσαν δύσκολες καταστάσεις, που βρέθηκαν σε δυσμενείς οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες, που διέπραξαν αξιόποινες πράξεις και που διώκονται γι' αυτό. Αυτό θα το πετύχουν παρέχοντας ψυχολογική και υλική υποστήριξη.

Παράλληλα, αυτές οι υπηρεσίες συνεργάζονται με άλλες υπηρεσίες από άλλα κράτη, έτσι ώστε να ανταλλάσσονται πληροφορίες για στρατηγικές και πολιτικές, που σχετίζονται με την καταπολέμηση της εγκληματικότητας των νέων. Θεωρώ καθοριστικής σημασίας τη ρύθμιση της ποινικής μεταχείρισης των δραστών, που έχουν διαπράξει αξιόποινες πράξεις, μεν αλλά όχι τόσο σοβαρές, όπως τα πταίσματα. Σε τέτοιες περιπτώσεις αποβαίνουν ιδιαίτερα αποτελεσματικές εναλλακτικές μέθοδοι σωφρονισμού, δηλαδή η επίπληξη του δράστη, η συνδιαλλαγή μεταξύ

δράστη και θύματος και η προσφορά κοινωφελούς εργασίας, χωρίς αμοιβή στο κοινωνικό σύνολο.

Αυτές οι μέθοδοι δεν θα περιθωριοποιούν, ούτε θα στιγματίζουν τον νέο, αλλά θα συγκροτούν αποτελεσματικές πολιτικές. Η βασική τομή στο ποινικό δίκαιο των ανηλίκων θεωρώ πως πρέπει να γίνει στο πεδίο σωφρονισμού, μέσα από τη στερητική της ελευθερίας ποινή. Ο εγκλεισμός θα πρέπει να επιβάλεται μόνο ως έσχατο μέτρο και σε περιπτώσεις σοβαρές, όπως είναι το κακούργημα. Οπωσδήποτε, ο εγκλεισμός θα πρέπει να γίνεται σε ειδικά ιδρύματα, τα οποία θα ανταποκρίνονται στις ανάγκες της παιδικής ηλικίας και θα συνιστούν ένα οικογενειακό περιβάλλον. Επιπλέον, θα πρέπει να έχουν κατάλληλο προσωπικό, το οποίο θα βοηθάει τα παιδιά στη θεραπεία και τη διαπαιδαγώγησή τους. Υποχρεωτική θα πρέπει να είναι η μόρφωση των παιδιών μέσα στο ίδρυμα ή σε κοντινά σχολεία.

Η ενασχόληση με την τέχνη και τον αθλητισμό θα βοηθήσουν τα παιδιά στη συμμόρφωση, αλλά και στην επανένταξή τους. Αυτά θα οδηγήσουν στην κατάκτηση αρχών και ιδεών, αλλά και στην ανάκτηση της αξιοπρέπειάς τους.

Θα ήθελα να επικεντρωθώ στο προσωπικό αυτών των ιδρυμάτων. Εκτός των δασκάλων, των κοινωνικών λειτουργών και των ψυχολόγων, είναι απαραίτητο να υπάρχουν οι γιατροί, οι οποίοι θα είναι υπεύθυνοι για την ιατρική περίθαλψη. Επιπλέον, χρειάζεται ειδικό προσωπικό κατάλληλα επιμορφωμένο, ώστε να διασφαλίζει την προστασία των παιδιών. Αυτό το προσωπικό θα πρέπει να σέβεται τα δικαιώματα των παιδιών, να τα προστατεύει και να ενημερώνει σχετικά.

Τέλος η επανένταξη των πρώην έγκλειστων είναι πολύ σημαντική, γιατί η επαναφορά ενός έγκλειστου στους ρυθμούς της κοινωνίας είναι ένα πολύ κρίσιμο σημείο και γι' αυτό απαιτείται ειδική μεταχείριση, γιατί πρόκειται για μικρά παιδιά. Επίσης, χρειάζεται η παρακολούθηση ειδικών προγραμμάτων, που έχει στόχο την ψυχολογική και ηθική υποστήριξη. Η ενθάρρυνση και η προσπάθεια κοινωνικοποίησης απονομής ενός ισότιμου και δυναμικού ρόλου στην κοινωνία θα ήταν ιδιαίτερα πρόσφορη. Επιπλέον, χρειάζεται βελτίωση το νομικό πλαίσιο, γιατί έτσι θα έχουμε λιγότερες πιθανότητες κατάληξης των πρώην έγκλειστων ξανά στο έγκλημα.

Κλείνοντας, θα ήθελα να τονίσω ότι οι νομικοί κανόνες, από μόνοι τους, δεν θα απαλλάξουν την κοινωνία από την εγκληματικότητα, ούτε θα αλλάξουν παγιωμένες αντιλήψεις για τις δυνατότητες που έχουν οι παραδοσιακές ποινικές κυρώσεις. Χρειάζεται η κινητοποίηση αυτών που εργάζονται στο πεδίο της δικαιοσύνης, αλλά και της κοινωνίας γενικότερα απέναντι στους προβληματισμούς και τα προβλήματα των νέων. Η πολιτεία, κυρίως διαθέτοντας οικονομικούς πόρους καλείται να ενισχύσει τη νέα γενιά».

## ΕΚΘΕΣΗ

Η Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης της «Βουλής των Εφήβων», που αποτελείται από τους μαθητές της Β΄ Τάξης των Λυκείων (Ενιαίων, Δημοσίων, Ιδιωτικών, Ημερησίων, Εσπερινών, Ειδικών, Μουσικών και Γυμνασίων με Λυκειακές Τάξεις) της Ελλάδας, της Κύπρου και της αντίστοιχης τάξης των Ελληνικών Σχολείων του Εξωτερικού και τους μαθητές της τελευταίας τάξης του Α΄ Κύκλου των ΕΠΑ.Λ. (Δημοσίων, Ιδιωτικών, Ημερησίων, Απογευματινών, Εσπερινών, Ειδικών) της Ελλάδας, καθώς και τους μαθητές της Β΄ Τάξης των Τεχνικών Σχολών της Κύπρου, που συμμετείχαν στο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων», ΙΖ΄ Σύνοδος 2011 – 2012, κατά την επεξεργασία και εξέταση του σχεδίου νόμου «Βελτιώσεις της Ποινικής Νομοθεσίας για τους ανήλικους δράστες, πρόληψη και αντιμετώπιση της θυματοποίησης και της εγκληματικότητας των ανηλίκων», αφού έλαβε υπόψη τις αγορεύσεις της Εισηγήτριας, Ταμπακίδου Μαρίας – Ιωάννας (Α΄ Έεσσαλονίκης), καθώς και των μελών της, αποδέχθηκε το σχέδιο νόμου αρμοδιότητας της Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης, επί της αρχής, επί των άρθρων και στο σύνολό του, κατά πλειοψηφία και εισηγείται την ψήφισή του από την Ολομέλεια της «Βουλής των Εφήβων», όπως τροποποιήθηκε από την Επιτροπή και με την προσθήκη νέων προτάσεων, που παρατίθενται στο τέλος του νομοσχεδίου.

## ΚΕΙΜΕΝΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΧΩΡΙΣ ΑΡΘΡΑ 6 ΚΑΙ 7 ΚΑΙ ΑΝΑΡΙΘΜΗΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟΛΟΙΠΩΝ

### ΝΕΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. Πρόληψη εγκληματικότητας ανηλίκων σε σχολικές δομές (συνεργασία σχολικών ψυχολόγων, κοινωνικών λειτουργών και εκπαιδευτικών με το Κεντρικό Επιστημονικό Συμβούλιο) (κατά πλειοψηφία)
2. Πρόληψη εγκληματικότητας ανηλίκων, που διαβιούν υπό δύσκολες οικογενειακές συνθήκες (ψυχολογική υποστήριξη από ενώσεις, υπηρεσίες και εθελοντές)
3. Βελτίωση των υφιστάμενων συνθηκών κράτησης στα ειδικά καταστήματα κράτησης νέων (παροχή επαγγελματικών δεξιοτήτων και προγραμμάτων ψυχολογικής υποστήριξης, εξειδίκευση του προσωπικού και απασχόληση ιατρικού προσωπικού) (κατά πλειοψηφία)
4. Συνεκτίμηση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης του ανηλίκου και του προγράμματος που ακολουθεί στο ειδικό κατάστημα κράτησης νέων για την υπό όρους απόλυση του ανηλίκου (κατά πλειοψηφία)
5. Αυστηροποίηση κυρώσεων για τηλεοπτικές εκπομπές, που προάγουν την εγκληματικότητα (κατά πλειοψηφία)

6. Θέσπιση αυστηρών μέτρων σε χώρους ανάπτυξης εγκληματικότητας (π.χ. γήπεδα) (κατά πλειοψηφία).

Αθήνα, 1<sup>η</sup> Σεπτεμβρίου 2012

**ΟΙ ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ**

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ**  
**ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Α΄ ΠΕΙΡΑΙΑ**

**ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ**  
**ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΝΟΜΟΥ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ**